

2.3.3. Průmysl

Rozdíl mezi nejvyšší (v ORP Rychnov nad Kněžnou) a nejnižší mzdou (v ORP Hořice) v průmyslu činí téměř 6,5 tisíc Kč. Průmyslová produkce přepočtená na 1 zaměstnance je nejvyšší ve správním obvodě Vrchlabí a představuje dvanáctinásobek produkce správního obvodu Hořice, kde je průmyslová produkce na 1 zaměstnance v kraji nejnižší. Pro kraj tradiční textilní průmysl má nejvýznamnější postavení v sedmi z patnácti správních obvodů kraje.

Královéhradecký kraj má charakter zemědělsko-průmyslový, průmysl nepředstavuje tak silný ekonomický potenciál jako v převážně průmyslových krajích.

Údaje byly zjištěny pomocí ročního výkazu Prům 2-01, kde jsou zahrnuty místní jednotky s průmyslovou i neprůmyslovou činností ekonomických subjektů s převažující průmyslovou činností a z vybraných subjektů s významným podílem průmyslové činnosti.

Z celkového počtu 731 **místních jednotek**, které se v kraji zabývají průmyslovou činností se téměř třetina nachází ve správním obvodě Hradec Králové (24,4 %), necelá sedmina ve správním obvodě Náchod (13,5 %) a desetina ve správním obvodě Trutnov (10,9 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců průmyslu v kraji představoval v roce 2005 více než 69 tisíc fyzických osob. Pětina z nich pracovala v ORP Hradec Králové (20,5 %), necelá šestina v ORP Náchod (15,6 %) a více než desetina v ORP Trutnov (11,1 %).

Průměrná hrubá měsíční mzda na 1 zaměstnance v průmyslu dosáhla v roce 2005 v kraji výše 16 620 Kč. Rozdíl mezi nejvyšší mzdou ve správním obvodě Rychnov nad Kněžnou (18 811 Kč) a nejnižší ve správním obvodě Hořice (12 355 Kč) činil téměř 6,5 tisíc korun, což souvisí s významným podílem textilního průmyslu v tomto ORP, kde jsou mzdy tradičně podprůměrné.

Celková vlastní **produkce místní jednotky přepočtená na jednoho zaměstnance** byla nejvyšší ve správním obvodě Vrchlabí (7 854 tisíc Kč) naopak nejnižší úroveň produkce v průmyslu, která nedosáhla ani výše 1 milionu na zaměstnance byla ve správním obvodě Hořice (650 tis. Kč) a Nová Paka (874 tis. Kč).

Tab. 2.3.3.1. Průmyslové podniky s 20 a více zaměstnanci podle SO ORP v roce 2005

	Počet místních jednotek	Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyzické osoby)	Průměrná hrubá měsíční mzda 1 zaměstnance	Produkce		Pořízení dlouhodobého hmotného majetku (mil. Kč)
				celkem (mil. Kč)	na 1 zaměstnance (tis. Kč)	
Královéhradecký kraj	731	69 082	16 620	167 106	2 419	9 091
v tom správní obvody:						
Broumov	30	2 830	16 084	3 352	1 185	340
Dobruška	35	1 902	16 710	3 343	1 758	102
Dvůr Králové n. L.	43	3 733	15 236	5 323	1 426	568
Hořice	15	1 186	12 355	771	650	23
Hradec Králové	178	13 956	16 935	25 110	1 799	2 016
Jaroměř	24	2 147	14 727	3 576	1 665	205
Jičín	54	6 054	18 586	18 819	3 108	2 613
Kostelec nad Orlicí	25	2 663	17 394	4 365	1 639	895
Náchod	99	10 768	14 830	14 448	1 342	798
Nová Paka	20	1 514	12 476	1 323	874	54
Nové Město n. Met.	27	1 952	17 019	3 178	1 628	79
Nový Bydžov	13	1 457	17 212	6 442	4 421	97
Rychnov n. K.	44	5 401	18 811	18 465	3 419	200
Trutnov	80	7 669	17 035	12 649	1 649	725
Vrchlabí	44	5 850	17 672	45 944	7 854	376

Tab. 2.3.3.2. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle průmyslových odvětví podle SO ORP v roce 2001

Zdroj: SLDB 2001

	Průmysl celkem	z toho výroba (%)						
		potravinařských výrobků, nápojů	textilii, textilních a oděvních výrobků	děvařských výrobků kromě nábytku	základních kovů, hut. a kovoděl. výrobků	výroba strojů a zařízení pro další výrobu	elektrických a optických přístrojů	dopravních prostředků a zařízení
Královéhradecký kraj	92 587	9,2	18,6	6,1	10,7	14,4	7,5	6,5
v tom správní obvody:								
Broumov	3 437	8,2	41,9	5,0	8,1	14,3	0,6	8,3
Dobruška	3 399	14,5	14,3	7,6	11,4	22,4	4,7	7,0
Dvůr Králové n. L.	5 690	7,2	47,6	3,8	6,9	8,8	2,1	2,5
Hořice	2 900	15,1	28,7	7,3	7,6	13,9	2,6	6,1
Hradec Králové	16 949	11,7	6,9	8,5	10,3	17,5	5,3	1,4
Jaroměř	3 188	12,8	25,3	3,4	9,1	10,2	2,8	3,7
Jičín	8 122	9,5	8,1	5,3	12,3	19,6	3,8	16,8
Kostelec nad Orlicí	4 165	8,1	9,0	17,3	14,7	17,3	1,4	5,0
Náchod	12 135	8,8	24,8	3,1	11,0	14,2	6,0	0,6
Nová Paka	2 771	6,1	30,7	4,8	12,3	12,8	17,1	3,6
Nové Město n. Met.	2 717	7,9	11,9	2,9	12,0	29,3	8,2	1,0
Nový Bydžov	2 487	18,2	12,8	9,2	10,5	6,9	3,8	1,0
Rychnov n. K.	6 266	9,6	8,6	7,8	26,9	10,5	0,8	19,4
Trutnov	12 201	5,4	24,0	5,0	6,1	10,7	23,0	3,2
Vrchlabí	6 160	3,3	12,2	2,8	4,0	8,4	14,1	23,6

Další data za průmysl v členění do správních obvodů z běžného výkaznictví k dispozici nejsou, proto jsem vycházel v této kapitole i z dat zjištěných při SLDB 2001. Problém je v tom, že data nejsou k dispozici podle místa pracoviště, ale podle bydliště pracovníků. V kraji v době sčítání 2001 převažoval počet vyjíždějících do průmyslových podniků nad dojíždějícími mimo kraj o 622 osob. Mimo to tabulka zahrnuje všechny ekonomicky aktivní včetně nezaměstnaných zařazených do odvětví podle posledního zaměstnání (přes 3 tisíce nezaměstnaných osob).

Z tabulky vyplývá struktura ekonomiky aktivního obyvatelstva podle **průmyslových odvětví**. Z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel pracujících v průmyslu v kraji (92,5 tisíce) jich nejvíce zaměstnával textilní průmysl (18,6 %), výroba strojů a zařízení pro další výrobu (14,4 %) a výroba základních kovů, hutnických a kovodělných výrobků (10,7 %). Z pohledu jednotlivých správních obvodů byla situace značně odlišná. Tradičně významný **textilní průmysl** zaměstnával téměř 50 % ekonomicky aktivního obyvatelstva ve správním obvodě Dvůr Králové nad Labem (47,6 %) a ještě v dalších šesti správních obvodech byl jeho podíl nadprůměrný - ve správním obvodě Broumov (41,9 %), Nová Paka (30,7 %), Hořice (28,7 %), Jaroměř (25,3 %), Náchod (24,8. %) a Trutnov (24 %). Průmyslové odvětví **výroba strojů a zařízení pro další výrobu** mělo největší zastoupení ve správním obvodě Nové Město nad Metují (29,3 %), Dobruška (22,4 %), Jičín (19,6 %) a Hradec Králové (17,5 %). Ve **výrobě kovů** (včetně hutního zpracování) měl nejvyšší podíl na ekonomicky aktivních správní obvod Rychnov nad Kněžnou (26,9 %), v ostatních správních obvodech se podíl pohyboval pod 15 %. **Potravinářský průmysl** měl nejvýznamnější podíl ve správním obvodě Nový Bydžov (18,2 %), průmysl elektrických a optických přístrojů ve správním obvodě Trutnov (23 %) a dřevařský průmysl (kromě výroby nábytků) ve správním obvodě Kostelec nad Orlicí (17,3 %), v ostatních správních obvodech se podíl tohoto odvětví pohyboval pod 10 %. Pro kraj z hlediska zaměstnanosti důležitý **automobilový průmysl** zaměstnával nejvíce ekonomicky aktivních ve SO ORP Vrchlabí, Rychnov nad Kněžnou a Jičín.